

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

11 בינואר 2011

360

ו' בשבט התשע"א

עמוד

- הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 125) (תשלום תגמולים למשרתים במילואים באמצעות מעביד),
התשע"א-2011 48
- הצעת חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גימלאות) (תיקון מס' 25) (א-יתחולה על זכאים לגמלה
העובדים בתעשיות ביטחוניות ממשלתיות), התשע"א-2011 50

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 125) (תשלום תגמולים למשרתים במילואים באמצעות מעביד), התשע"א-2011

1. תיקון סעיף 276
1. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995' (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 276 –
- (1) במקום כותרת השוליים יבוא "תשלום תגמול או תשלום על חשבון תגמול";
- (2) בסעיף קטן (א) –
- (א) בפסקה (1), במקום "את התגמול המגיע לו" יבוא "תשלום על חשבון התגמול, בסכום השכר שהיה משולם לעובד אילולא שירת במילואים והוסיף לעבוד";
- (ב) בפסקה (2), במקום "התגמול" יבוא "התשלום כאמור בפסקה (1)";
- (ג) בפסקה (3), במקום "התגמול" יבוא "התשלום".
2. החלפת סעיף 280
- במקום סעיף 280 לחוק העיקרי יבוא:
- "העברת תגמול 280 (א) המוסד יעביר למעביד של עובד כאמור בסעיף 276(א), את באמצעות מעביד סכום התגמול המגיע לעובד.
- (ב) המעביד יעביר לעובד את יתרת התגמול; בסעיף זה, "יתרת התגמול" – ההפרש שבין התגמול שהועבר למעביד לפי סעיף קטן (א) ובין התשלום ששילם מעביד לעובד על חשבון התגמול לפי סעיף 276(א), למעט סכום ששילם לעובד עקב עבודתו או סכום שהיה משלם לו בין שהוסיף לעבוד ובין שנעדר מעבודתו.

ד ב ר י ה ס ב ר

מרכז המחקר והמידע של הכנסת (ניתוח תגמול מילואים לעובדים בשירות המדינה, מיום כ"ז בשבט התש"ע, 11 בפברואר 2010), ההפרש האמור עלול להגיע למאות ואף לאלפים של שקלים חדשים, וזכויות העובדים נפגעות עקב כך.

הצעת החוק המתפרסמת בזה נועדה להבטיח שסכום מלוא התגמול שמגיע לעובד בעד שירות המילואים יועבר לידיו בסופו של דבר, על ידי הנחיה ברורה לעניין אופן התשלום בידי המעביד.

מוצע לקבוע חובה של המעביד לשלם לעובד ששירת במילואים תשלום על חשבון התגמול בסכום השכר שהיה משולם לעובד אילולא שירת במילואים והוסיף לעבוד. כמו כן, מוצע לקבוע שהמעביד יעביר לעובד את יתרת הסכום המגיעה לו בשל ההפרש שבין התגמול שהועבר למעביד מהמוסד לביטוח לאומי ובין התשלום שהמעביד שילם לעובד על חשבון התגמול. עוד מוצע לקבוע שבחישוב ההפרש האמור המעביד לא יביא בחשבון סכום ששולם לעובד עקב עבודתו וסכום שהיה משולם לעובד בין שהיה

חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995' (להלן – החוק), קובע בפרק י"ב את התגמולים שישולמו למבוטח ששירת במילואים ואת ההוראות לעניין אופן תשלומם: לעובד במשכורת או לעובד בשכר שעבד יותר מ-75 ימים אצל מעבידו, התגמול משולם באמצעות המעביד. המעביד משלם את התגמול לעובד, והמוסד לביטוח לאומי מחזיר למעביד את התגמול ששילם.

שיעור התגמול ליום מחושב לפי סכום ההכנסה בעד רבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים, כשהוא מחולק ב-90. ואולם, לפי סעיף 271 לחוק, שתוקן בחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008, התגמול האמור משולם בעד כל יום מילואים בשירות רצוף של שבעה ימים, ואם תקופת השירות או יתרתה קצרה מהאמור, משולם תשלום גבוה ממכפלת התגמול ליום במספר ימי המילואים. כך עשוי להיווצר הפרש בין החישוב שעורך המוסד לביטוח לאומי לפי ימי השירות בפועל ולפיו מעביר תגמול למעביד, ובין החישוב שעורך המעביד על בסיס סכום התגמול ליום ולפיו הוא משלם לעובד. לפי

¹ הצעת חוק מס' 1914/18/9: הועברה לוועדה ביום ג' באדר התש"ע (17 בפברואר 2010).

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210; התשע"א, עמ' 145.

(ג) דין יתרת התגמול כדין שכר עבודה, והמעביד יעבירו לעובד לכל המאוחר ביום שבו היה משתלם שכרו של העובד לאחר המועד שבו הועבר התגמול כאמור בסעיף קטן (א) למעביד.

3. בחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958², בתוספת, בפרט 5(3), במקום "ודמי מחלה" יבוא "דמי תיקון חוק הגנת השכר מחלה, תשלום על חשבון תגמול למשרת במילואים ויתרת תגמול כאמור".

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לקבוע כי דין הסכומים שהמעביד חייב בהעברתם יהיה כדין שכר עבודה, וכן לקבוע את המועד לתשלום. עוד מוצע לתקן את חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, כך שהמעביד יחויב לפרט בתלוש השכר של העובד את התשלומים שהמעביד שילם על חשבון התגמול, וכן את יתרת התגמול שהועברה אליו.

מוסיף לעבוד ובין שנעדר מעבודתו, כגון תשלומים בעד ימים כימי המנוחה השבועית שבהם העובד אינו אמור לעבוד או תשלומים שאינם תלויים במספר ימי העבודה בפועל.

כדי שהעובד יוכל לעמוד על זכותו לקבל את מלוא התגמול ולאפשר לו לדעת מהו סכום התגמול שמגיע לו,

חברי הכנסת: גדעון עזרא, איתן כבל, אורי אורבך, יעקב כץ

² ס"ח התשי"ח, עמ' 86: התשס"ט, עמ' 314.

הצעת חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גימלאות) (תיקון מס' 25) (אי-תחולה על זכאים לגמלה העובדים בתעשיות ביטחוניות ממשלתיות), התשע"א-2011*

1. תיקון סעיף 33 בחוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גימלאות) (נוסח משולב), התשמ"ה-1985, בסעיף 33(ד), בסופו יבוא "או על זכאי לקצבת פרישה שהכנסתו מקופת הציבור משולמת לו בעד עבודתו בתעשייה ביטחונית ממשלתית; לעניין זה "תעשייה ביטחונית ממשלתית" - חברה ממשלתית, חברה בת ממשלתית או חברה בבעלות ממשלתית מלאה, כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975², שעיסוקה בתחום הביטחון ושחר הביטחון נקבע כאחראי לענייניה לפי החוק האמור".
2. תיקון חוק שירות המדינה (גימלאות) (נוסח משולב), התשל"ל-1970³, בסעיף 35, אחרי סעיף קטן (ו) יבוא:
- "(ו) הוראות סעיף זה לא יחולו על זכאי לקצבת פרישה שערב פרישתו מהשירות היה עובד שירותי הביטחון כמשמעותו בסעיף 63א, שמשכורתו הקיימת היא בעד עבודתו בתעשייה ביטחונית ממשלתית כהגדרתה בסעיף 33(ד) לחוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גימלאות) (נוסח משולב), התשמ"ה-1985".

ד ב ר י ה ס ב ר

עם זאת, הפחתת הקצבה עקב קבלת הכנסה מקופת הציבור לעתים גורמת לזכאים לקצבה לבחור במקומות עבודה לא ציבוריים כדי שיוכלו ליהנות ממלוא הקצבה לצד המשכורת. כך נגרעים ממקומות העבודה הציבוריים עובדים שצברו ניסיון ומיומנויות בשירות המדינה ובצבא הגנה לישראל. הדבר בולט בתעשיות הביטחוניות הממשלתיות, לנוכח התרומה הרבה של בעלי ניסיון ומיומנות שנרכשו בשירות הקבע בצבא הגנה לישראל, בשירות הביטחון הכללי ובמוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים לעבודה בהן, והן נאלצות להציע תנאי שכר גבוהים כדי לפצות על הפחתת הקצבה ולהתחרות בתעשיות האזרחיות.

כדי למנוע את הפגיעה בתעשיות האלה ולהרחיב את אופק ההשתלבות בהן לפורשי שירות הקבע בצבא הגנה לישראל ושירותי הביטחון כאמור, מוצע לקבוע כי ההוראות בעניין הפחתת הגמלה לא יחולו על הזכאים לקצבת פרישה שפרשו משירות הקבע בצבא הגנה לישראל או משירותי הביטחון.

חברי הכנסת: עתניאל שנלר, חיים כץ

סעיף 33 לחוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גימלאות) (נוסח משולב), התשמ"ה-1985, קובע כי מי שזכאי לקצבת פרישה במסגרת פנסיה תקציבית ומקבל גם משכורת מאוצר המדינה או מקופה אחרת שהממשלה קבעה אותה כקופה ציבורית (להלן - הכנסה מקופת הציבור), עשויה קצבתו להיות מופחתת בהתאמה למשכורת שהוא מקבל ולגובה הכנסתו הכוללת משני מקורות אלו ולפי תנאים הקבועים בסעיף.

בסעיף 35 לחוק שירות המדינה (גימלאות) (נוסח משולב), התשל"ל-1970, נקבע הסדר דומה לעניין הפחתת גמלתו של פורש משירות המדינה שמקבל גם הכנסה מקופת הציבור.

העיקרון שביסוד ההוראות אלו הוא שהגמלה במסגרת הפנסיה התקציבית משמשת תחליף הכנסה, ועל כן ניתן להתחשב בהכנסות אחרות שיש לזכאי לה ממקורות שהמדינה משתתפת בהם לעניין גובהו של תחליף ההכנסה.

* הצעת חוק מס' פ/2489/18; הועברה לוועדה ביום י' באב התשע"א (21 ביולי 2010).

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 142; התשע"א, עמ' 186.

² ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

³ ס"ח התשל"ל, עמ' 65; התשס"ט, עמ' 180.